

Diedut dutnje geas lea duodaštuvvon MRSA

Don oaččut dán diehtajuohkinčállosa danin go leat ožžon MRSA duodaštuvvot iskkusis mii lea váldon dearvvašvuodabálvalusas. Dás oaččut eanet dieduid dan birra mii MRSA lea, ja maid dat mearkkaša dutnje.

Mii lea MRSA?

Fiskes stafylokokkat leat bakterijat mat lunddolaččat leat liikkis, ja dávjá maiddá njunis ja čoddagis, ollu olbmuin ja elliin, maiddá viessoelliin. MRSA lea dakkár stafylokokkat main leat vuostálastinnávccat mánggalágan antibiotihkaide. Olbmós sáhtá leat MRSA liikkis, njunis dahje čoddagis, vaikko ii leat ge buozas, eai ge leat givssit. Dát gohčoduvvo dasto leat MRSA-guoddi. Don rehkenastot MRSA-guoddiin maiddá jus bakterija vuohččan fuomášuvvui infekšuvnna oktavuodas Muhtomin sáhttet fiskes stafylokokkat dagahit infekšuvnna, dávjá njunnái dahje hávvái, muhto sáhttet maiddá eará infekšuvnnat šaddat.

Lea go várálaš leat MRSA-guoddiin?

Eatnasat geat leat MRSA-guoddiin eai oaččo infekšuvnna dahje šatta buohccin baktera geažil. Muhto jus oaččut MRSA-infekšuvnna, de sáhtá dan leat váddáseabbo dikšut go eará stafylokokkainfekšuvnnaid.

Mot njoammu MRSA?

MRSA sáhtá gávdnot liikkis, njunis ja čoddagis, ja sáhtá njoammut njuolga oktavuodas eará olmuiguin. Dat sáhtá maiddá njoammut earáide reaiduid dahje sajiid bokte mat eai leat doarvái bures buhtistuvvon. Njoammun dáhpuhuvvá dávjjimusat olbmuid gaskkas geain lea olu lagas oktavuodas.

Maid sáhtán dahkat unnidan dihte vára njoammudit earáid?

- Basa giedaid bures sáibbuin ja čáziin:
 - ovdal go ráhkadat biepmu dahje borat
 - maŋŋel go lea fitnan hivssegis
 - go lea leamaš oktavuodas rumašgolgošsiiguin, ovdamearkka dihte go leat sihkkon njuni
 - go oainnat ahte giedat leat duolvasat
 - ovdal ja maŋŋel go leat fitnan buohcceviesus, buhcciidruovttus dahje eará dearvvašvuodabálvalusain
- Doala háviid, árppaid ja vuolšeihtaluvvamiid buhtisin, ja govčča daid hávvečatnasiin dahje loastariin.
- Ale juogat barberenheavvala dahje sihkaldaga earáiguin
- Basa vuolildusbiktasiid, sihkaldagaid ja seangagávnniid 90°C, jus tekstiillat girdet dan
- Go basat iežat ruovttu, basa maiddá geavjjaid uvssain, skábiin ja eará sajiid mat dávjá guoskkahuvvojit.

Sáhtán go mannat mánáidgárdái, skuvlii dahje bargui jus mun lean MRSA-guoddi?

Mánát geat leat MRSA-guoddit sáhttet mannat mánáidgárdái dahje skuvlii ja searvat stoahkamii ja astoáiggedoaimmaide nu go dábálaččat

Leat sierra njuolggadusat olbmuide geat leat MRSA-guoddit ja

- barget pasieanttaiguin buohcceviesus dahje buhcciidruovttus
- barget spiinniiguin, gusaiguin, sávzzaiguin dahje gáiccaiguin

Dán oasis sáhtát lohkat eambbo dan birra geaidda galggat addit dieđuid ahte leat MRSA-guoddi. Eará ámmátjoavkkut sáhttet mannat bargui nu mo dábálaččat vaikko sii let MRSA-guoddit.

Muitte čuovvut rávvagiid mo unnidit vára njoammudit earáid, nu go badjelis lea čilgehuvvon.

Geasa ferten diedihit ahte lean MRSA-guoddi?

Dieđit dearvvašvuodabargiide ahte leat MRSA-guoddi go oaččut dearvvašvuodaveahki, - ovdamearkka dihte go leat doaktára luhtte dahje go leat sisačálihuvvon buohccevissui dahje buhcciidruktui. Dieđut ahte leat MRSA-guoddi čállojuvvojit maiddái du pasieanttajournálii. Dát veahkeha dearvvašvuodabargiid eastadit njoammuma leavvat ja válljet heivvolaš antibiohta jus don oaččut infekšuvnna.

Don berret diedihit bargoaddái dahje oahppabáikái ahte leat MRSA-guoddi jus don

- barggat pasieanttaiguin buohcceviesus ja buhcciidruovttus
- leat oahpu vuolde ja oassin oahpahusas lea bargat pasieanttaiguin buohcceviesus dahje buhcciidruovttus
- barggat spiinniiguin, sávzzaiguin, gusaiguin dahje gáiccaiguin

Jus du **guoibmi dahje earát geaiguin orut ovttas** dárbbášit dearvvašvuodadivššu, berrejit sii diedihit dearvvašvuodabálvalussii ahte sii orrot seamma dálus MRSA- guoddin. Sii berrejit maid diedihit bargoaddái dahje oahppobáikái ahte leat MRSA-guoddi jus

- barget pasieanttaiguin buohcceviesus ja buhcciidruovttus
- leat oahpu vuolde ja oassin oahpahusas lea bargat pasieanttaiguin buohcceviesus dahje buhcciidruovttus
- barget spiinniiguin, sávzzaiguin, gusaiguin dahje gáiccaiguin

Muđui it dárbbáš diedihit bargoaddái, bargoguimmiide, ustibiidda, skuvlii dahje mánáidgárdái ahte don leat MRSA-guoddi.

Mii dáhpáhuvvá jus mun sisačálihuvvon buohccevissui dahje buhcciidruktui?

Jus don leat MRSA-guoddi, de sáhtta leat dárbu muhtun doaibmabijuide dán áigge go leat buohcceviesus dahje buhcciidruovttus, vai unnidit vára ahte bakteriija njoammu earáide. Makkár doaibmabijut leat áigeguovdil lea dilálašvuoda duohken. Dat sáhttet ovdamearkka dihte leat:

- Sierra latnja mas lea sierra hivsset
- Dearvvašvuodabargit geavahit njoammunsuodjalanbiktasiid nugo suorbmafáhcaid, fráhka ja njálbmesusoji
- Dávjjibut bassat lanja ja reaidduid
- Buohcceviesus soaitá isolašuvdna leat dárbbaslaš.

Dat mearkkaša ahte oaččut dieđu orrut iežat pasieantalanjas ja it sáhte geavahit oktasašlanjaid dahje leat lagas oktavuodas eará pasieanttaiguin Sáhtta maid leat dárbu njoammunsuodjalandoaibmabijuide go don oaččut dearvvašvuodaveahki eará sajis. Vaikko lea dárbu njoammunsuodjalandoaibmabijuide, de lea dus seamma vuoigatvuohta oaččut dearvvašvuodaveahki go eará pasieanttain.

Sáhtán go beassat eret MRSA:s?

Muhtumiin jávká MRSA iešalddis, muhto earáin sáhtta fas bakteriija bissut rupmašis mánuid dahje jagiid. Muhtun dáhpáhusain sáhtta leat áigeguovdil geahččalit dikšumiin jávkadit MRSA. Dat gohčoduvvo saneren. Du fástadoavttir sáhtta árvoštallat leat go dát áigeguovdil du dáfus ja addit dutnje dieđuid divššu birra. Váldde oktavuoda iežat doaktáriin jus dus leat gažaldagat MRSA birra.